

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว

โดยใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ค่ายนารายณ์ศึกษา

A Comparative Study of Learning Achievement on Civil Law Regarding Families

Using the Jurisprudential Model for Grade 8 Students at the

KhainaraiSuksaArmy Sponsor School

วันที่รับบทความ: 1 ธ.ค. 67

วันที่แก้ไขบทความ: 23 มี.ค. 68

วันที่ตอบรับ: 30 เม.ย. 68

วีรวิชญ์ บุญส่ง¹

Veeravit Boonsong¹

สิริยากร วงษ์ศรี²

Siriyakorn Wongsri²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาน้ำที่พลเมืองภาคเรียนที่ 1/2567 โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ค่ายนารายณ์ศึกษา จำนวน 41 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงจากห้องเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว โดยเฉลี่ยต่ำที่สุด เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว จำนวน 20 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t แบบ 2 กลุ่มสัมพันธ์กัน (Dependent Sample t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ พบว่า ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 15 แผน มีผลการประเมินความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.17) 2) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{X} = 17.65$, S.D. = 0.62) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 3) ผลการศึกษาค่าความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.64)

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ ความพึงพอใจ กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

¹ Assistant Professor of the Bachelor of Education Program, Social Education, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University

²ผู้ช่วยนักวิจัย สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² Research Assistant, Social Education, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University

Abstract

This research aimed to 1) develop instructional plans utilizing the Jurisprudential Model 2) compare students' learning achievement before and after using the Jurisprudential Model and 3) examine students' satisfaction with the Jurisprudential Model. The sample consisted of 41 Grade 8 students enrolled in a civics course during the first semester of the 2024 academic year at the KhainaraiSuksaArmy Sponsor School. These students were purposively selected from the class with the lowest average academic achievement in the topic of civil law regarding families. Research instruments included 15 instructional plans, a 20-item multiple-choice test on civil law regarding families, and a 15-item satisfaction questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, and dependent t-tests.

The research results showed that 1) the development of instructional plans using the Jurisprudential Model resulted in 15 plans, The overall suitability assessment results were at the highest level ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.17). 2) the comparison of learning achievement showed that post-test scores ($\bar{X} = 17.65$, S.D. = 0.62) were significantly higher than pre-test scores at the 0.05 significance level and 3) students' overall satisfaction with the Jurisprudential Model was at a high level ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.64).

Keywords: Learning Achievement, Jurisprudential Model, Satisfaction, Civil Law on Family Matters

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เน้นการพัฒนานักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ พัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีความสมดุลทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อีกทั้งพัฒนาให้เป็นคนที่มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน ทักษะคิดที่จำเป็นสำหรับการศึกษา การประกอบอาชีพ และการเรียนรู้แบบไม่สิ้นสุด ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานความเชื่อว่าการศึกษานักเรียนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มที่ตามศักยภาพของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักการคิดแบบมีเหตุผล และคิดเป็นระบบ โดยเฉพาะการคิดเรื่องของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสังคม ฝึกให้นักเรียนรู้จักความถูกต้อง ยึดมั่น เชื่อมั่น ในเนื้อหาอย่างแน่นหนา โดยเฉพาะในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยเฉพาะเนื้อหาสาระรายวิชาหน้าที่พลเมือง ที่สอนให้นักเรียนอยู่ร่วมกันในสังคม ครูผู้สอนจึงต้องออกแบบการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการคิดอย่างเป็นระบบของนักเรียน

รูปแบบการสอนแบบซัคค่าน (Jurisprudential Model) เป็นเทคนิคการเรียนการสอนที่น่าสนใจ อีกทั้งเป็นที่นิยมมากในปัจจุบัน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจในความคิด และเกิดความมั่นใจในคำตอบของตนเองเหมาะสำหรับวิธีการสอนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่ขัดแย้งกันต่าง ๆ ซึ่งยากแก่การตัดสินใจ โดยเฉพาะในรายวิชากฎหมาย การสอนตามรูปแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ (สุรางค์ โก้วตระกูล, 2541) รูปแบบการสอนแบบซัคค่านแม้จะถูกใช้มาอย่างยาวนาน แต่ยังคงมีความสำคัญในปัจจุบัน เนื่องจากช่วยพัฒนาทักษะ

การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในยุคที่เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารและข้อขัดแย้ง โดยเฉพาะในวิชาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและจริยธรรม แนวทางนี้ช่วยให้นักเรียนสามารถประเมินหลักฐาน ฝึกเผชิญข้อโต้แย้ง และมองเห็นมุมมองที่หลากหลาย อีกทั้งยังเสริมสร้างทักษะการสื่อสารและการโน้มน้าวใจ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในโลกยุคดิจิทัล นอกจากนี้ การเรียนการสอนแบบซีก้านยังส่งเสริมประชาธิปไตยในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเสรีและเคารพความคิดเห็นที่แตกต่างด้วยเหตุนี้ แม้จะเป็นเทคนิคที่มีมานาน แต่ก็ยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคปัจจุบัน เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเผชิญกับสถานการณ์ที่ซับซ้อนและเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต สำหรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน Joyce, Weil, & Calhoun (2007) กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญของรูปแบบการสอนแบบซีก้านมี 6 ขั้นตอนประกอบด้วย 1) นำเสนอกรณีปัญหา 2) ระบุประเด็นปัญหา 3) แสดงจุดยืน 4) อ้างอิงจุดยืนที่เลือก 5) จัดเถียง และคัดแปลงจุดยืน และ 6) การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความหมาย และผลลัพธ์ ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนควรมีประเด็นสาธารณะที่มีคำถามเกี่ยวกับตัวเลือก หรือการตัดสินใจ ที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจและสามารถวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่ชัดเจน ครูควรเขียนเป็นประโยคขึ้นต้นด้วย “ควรจะ” หรือ “ที่จะ” เพื่อทำให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นดังกล่าว โดยสิ่งหนึ่งที่ยากสำหรับครู คือ การให้นักเรียนรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ เพื่อนำมาอภิปรายโต้แย้งกันในชั้นเรียน สอดคล้องกับการวิจัยของ ธนภูมิ พุ่มจันทร์ (2555) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ประเด็นทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการจัด การเรียนรู้แบบซีก้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ เรื่อง ประเด็นทางสังคม ก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ประเด็นทางสังคมก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเรียนรู้เรื่อง ประเด็นทางสังคม หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซีก้านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ประเด็นทางสังคม หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซีก้านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อาศัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซีก้าน โดยภาพรวมและในรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่ารูปแบบการสอนแบบซีก้านช่วยพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล และการตัดสินใจของนักเรียน โดยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและมีความแม่นยำในเนื้อหา จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบซีก้านช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับประเด็นทางสังคม และทำให้นักเรียนมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการเรียนการสอนรูปแบบนี้ ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว พบว่านักเรียนประสบปัญหาด้านความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างถูกต้อง และขาดทักษะในการวิเคราะห์พฤติกรรมหรือสถานการณ์ที่ขัดแย้งกับกฎหมาย ดังนั้น การนำเทคนิคการซีก้านมาใช้จึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ ฝึกการโต้แย้งอย่างมีเหตุผล และพัฒนาความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งคาดว่าจะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมให้นักเรียนสามารถใช้กฎหมายในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

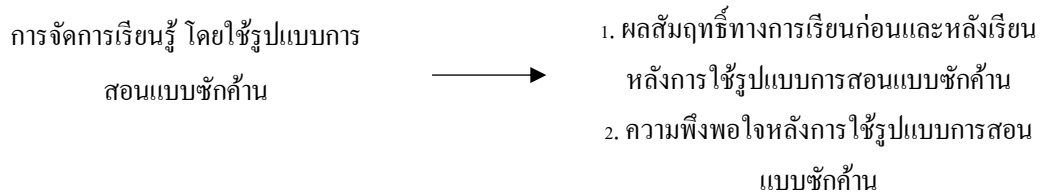
1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซักค้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน หลังการใช้รูปแบบการสอนแบบซักค้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบการสอนแบบซักค้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ค่ายนารายณ์ศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียน 204 คน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ ค่ายนารายณ์ศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจากห้องเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว โดยเฉลี่ยต่ำที่สุด จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 41 คน
2. ขอบเขตเนื้อหา
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยเนื้อหาสาระในรายวิชาน้ำที่พลเมืองซึ่งผู้วิจัยนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซักค้ำจำนวน 15 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง/คาบ ใช้จัดการเรียนรู้สัปดาห์ละ 2 แผน จำนวนรวม 8 สัปดาห์
3. ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซักค้ำ
 - 3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน หลังการใช้รูปแบบการสอนแบบซักค้ำ และความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบการสอนแบบซักค้ำ
4. ขอบเขตระยะเวลาการวิจัย
มิถุนายน ถึง กรกฎาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกองทัพกอบุญถัมภ์ ค่ายนารายณ์ศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียน 204 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนกองทัพกอบุญถัมภ์ ค่ายนารายณ์ศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจากห้องเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว โดยเฉลี่ยต่ำที่สุด จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 41 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว จำนวน 15 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง ผู้วิจัยออกแบบกิจกรรมตามขั้นตอนของ Joyce, Weil, & Calhoun (2007) ประกอบด้วย ขั้นตอน 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 นำเสนอกรณีปัญหา ขั้นที่ 2 ระบุประเด็นปัญหา ขั้นที่ 3 แสดงจุดยืน ขั้นที่ 4 สืบหาจุดยืนที่เลือก ขั้นที่ 5 ขัดเถล และคัดแปลงจุดยืน ขั้นที่ 6 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความหมาย และผลลัพธ์ หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนสังคมศึกษา ด้านวัดและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรม สื่อ การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ที่ใช้ในแต่ละชั่วโมง แล้วนำมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง มีผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซั๊กค่าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.17) หลังจากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

2.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มี 2 ชุด แบ่งเป็นก่อนเรียน 1 ชุด และหลังเรียน 1 ชุด โดยข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีข้อคำถามเหมือนกัน แต่มีการสลับข้อคำถามและตัวเลือก หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมินความสอดคล้องแล้วนำมาคำนวณหาค่า (IOC) ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 41 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความยากง่ายได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.39 ถึง 0.59 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.40 ถึง 0.80 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson, 1973) มีค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.78

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียน โดยใช้รูปแบบการสอบแบบชักร้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านกิจกรรม ด้านวัดและประเมินผล และด้านการงาน/ชิ้นงาน จำนวน 15 ข้อ หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมิน แล้วนำมาคำนวณหาค่า (IOC) ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 จำนวน 41 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .775

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทำบันทึกข้อความขอดำเนินการวิจัยต่อผู้อำนวยการโรงเรียน

3.2 จัดแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้นักเรียนทราบ พร้อมทั้งอธิบายการดำเนินการกิจกรรมเพื่อการปฏิบัติให้ถูกต้อง

3.3 ก่อนจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดที่ 1 จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 25 นาที

3.4 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบชักร้าน เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว จำนวน 15 ครั้ง จำนวน 15 ชั่วโมง

3.5 หลังการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดที่ 2 จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 25 นาที แล้วให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 15 ข้อ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 คะแนนที่ได้จากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบชักร้าน ของผู้เชี่ยวชาญนำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตรวจให้คะแนน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า T-test แบบ Dependent

4.3 คะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจ นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยปรับใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบชักร้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ค่ายนารายณ์ศึกษา ปรากฏผลดังนี้

1. ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซีก้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ได้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซีก้าน

แผนที่	เรื่อง	กิจกรรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1	บทนำกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว	เกมจำลองสถานการณ์ : ให้นักเรียนสวมบทบาทเป็นสมาชิกครอบครัวที่มีข้อพิพาท และอภิปรายแนวทางแก้ไข	5.00	0.00	มากที่สุด
2	การสมรส	โต้แย้ง : “การสมรสควรมีกฎหมายรองรับทุกประเภทของความสัมพันธ์หรือไม่?” ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและแสดงจุดยืน	4.66	0.46	มากที่สุด
3	การหมั้น	จำลองคดีความ : นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็นโจทก์ - จำเลย ฝ่ายหนึ่งฟ้องร้องเรื่องการผิดสัญญาหมั้น อีกฝ่ายต้องแก้ต่าง	5.00	0.00	มากที่สุด
4	ทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา	Money Management Challenge : นักเรียนจำลองการบริหารทรัพย์สินในครอบครัว และอภิปรายผลกระทบทางกฎหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
5	บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย	Role Play : นักเรียนสวมบทบาทเป็นเด็กที่ได้รับผลกระทบจากสถานะบุตรโดยชอบ/ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเสนอแนวทางแก้ไข	4.33	0.47	มาก

แผนที่	เรื่อง	กิจกรรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
6	อำนาจปกครองบุตร	ศาลจำลอง : นักเรียนแบ่งเป็นฝ่ายพ่อแม่และศาล ตัดสินใจว่าใครควรได้รับสิทธิในการปกครองบุตรหลังหย่าร้าง	5.00	0.00	มากที่สุด
7	ภาระหน้าที่ของพ่อแม่	สร้างคอนเทนต์โซเชียลมีเดีย : ให้นักเรียนทำคลิปสั้นเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของพ่อแม่ตามกฎหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
8	การรับบุตรบุญธรรม	วิเคราะห์หนังและข่าว : ให้นักเรียนดูภาพยนตร์เกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรม และอภิปรายประเด็นทางกฎหมาย	5.00	0.00	มากที่สุด
9	การหย่าร้าง	จำลองการให้คำปรึกษา กฎหมาย : นักเรียนสวมบทบาทเป็นทนายความที่ต้องให้คำแนะนำแก่ลูกความที่ต้องการหย่า	4.66	0.46	มากที่สุด
10	ผลทางกฎหมายของการหย่า	Workshop สร้าง Infographic : นักเรียนสร้างแผนภาพอธิบายผลทางกฎหมายของการหย่า	4.33	0.47	มาก
11	ค่าอุปการะเลี้ยงดู	สถานการณ์สมมติ : นักเรียนคำนวณค่าเลี้ยงดูและเจรจากับอีกฝ่ายให้ได้ข้อตกลงที่เป็นธรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
12	การเป็นผู้อนุบาล	อภิปรายเคสจริง : ให้นักเรียนอ่านคดีเกี่ยวกับผู้อนุบาลและแสดงจุดยืนในการตัดสินคดี	5.00	0.00	มากที่สุด

แผนที่	เรื่อง	กิจกรรม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
13	พินัยกรรมเกี่ยวกับครอบครัว	ออกแบบพินัยกรรมของตัวเอง : นักเรียนฝึกเขียนพินัยกรรมตามกฎหมายและนำเสนอเหตุผลของแต่ละข้อ	4.66	0.46	มากที่สุด
14	สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว	กิจกรรม “ชีวิตจริงหรือกฎหมาย ? ” ให้นักเรียนแยกแยะระหว่างข้อกฎหมายและความเชื่อทั่วไปเกี่ยวกับครอบครัว	5.00	0.00	มากที่สุด
15	สรุปและทบทวน	Quiz Show : ใช้เกมตอบคำถามแบบ Kahoot! หรือ Quizizz เพื่อทบทวนความรู้ทั้งหมด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย			4.88	0.17	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซีก้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 15 แผน มีผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซีก้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.17) ซึ่งการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยออกแบบตามแนวคิดของ Joyce, Weil, & Calhoun (2007) ประกอบด้วยขั้นตอน 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 นำเสนอกรณีปัญหา ขั้นที่ 2 ระบุประเด็นปัญหา ขั้นที่ 3 แสดงจุดยืน ขั้นที่ 4 สืบรวจุดยืนที่เลือก ขั้นที่ 5 ชัดเกล้า และดัดแปลงจุดยืน ขั้นที่ 6 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความหมาย และผลลัพธ์ ผู้วิจัยยกตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมแผนที่ 1 ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว

ขั้นที่ 1 นำเสนอกรณีปัญหา

ครูแนะนำกรณีปัญหาให้กับนักเรียน โดยครูให้นักเรียนอ่านสถานการณ์ข่าวเกี่ยวกับการหมั้นที่กำหนด จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามจำนวน 2 ข้อ ประเด็นสถานการณ์ข่าวประเด็นการหมั้นซ้อน ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้จากนั้นให้นักเรียนนำเสนอกรณีปัญหาจากข่าว และทำการสรุปสิ่งที่ได้จากสถานการณ์ดังกล่าว

ขั้นที่ 2 ระบุประเด็นปัญหา

นักเรียนร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากสถานการณ์ข่าวที่กำหนดให้เกี่ยวกับการหมั้น โดยเนื้อข่าวมีดังนี้ “หนุ่มบุรีรัมย์สุดซึ้งใจ แฟนสาวที่หมั้นหมายกันเกือบ 4 ปี แอบไปหมั้นซ้อนกับชายอื่น หลังจับได้ว่าถูกหัก

หลัง กินเหล้ามาขมใจ คิดจะก่อเหตุบุกรุกฟังงาน แต่พอนึกถึงหน้าแม่จึงเปลี่ยนใจ ตัดพ้อคงเพราะฐานะยากจนเขาถึงเลือกคนอื่น แม่รีบไม่ได้ไร้แจ้ง ตร.ขอทองหมั้นคืน” จากนั้นให้ตัวแทนนักเรียน จำนวน 3 คน ออกมานำเสนอผลการอภิปรายเกี่ยวกับการหมั้น โดยมีครูเป็นผู้เติมเต็มความรู้ในเรื่องการหมั้นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมเนื้อหาให้นักเรียน

ขั้นที่ 3 แสดงจุดยืน

นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกจุดยืนของตัวเอง หลังจากการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม พิจารณานำเสนอข้อดีข้อเสียของข้อมูล แล้วตัดสินใจเลือกจุดยืนที่อยู่บนพื้นฐานค่านิยมทางสังคมอย่างมีเหตุผล โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทั้งหมด 5 กลุ่ม ร่วมกันศึกษา และสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม ค้นหาจากข้อมูลสารสนเทศ หนังสือ หรือเอกสารอื่น ๆ มา นำเสนอให้กลุ่มของตนเองทราบ และพิจารณาว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสร้างจุดยืน หรือตั้งสมมติฐานที่เด่นชัดของกลุ่ม ว่าการหมั้นจากสถานการณ์ดังกล่าวมีปัญหาใดเกิดขึ้น และการกระทำหมั้นซ่อนนัยใดหรือไม่

ขั้นที่ 4 สืบหาจุดยืนที่เลือก

นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอจุดยืน หรือข้อสมมติฐาน โดยครูสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์ข่าวเกี่ยวกับการหมั้นซ่อนที่ครูได้ยกตัวอย่าง และซักถามนักเรียนที่ละกลุ่มในประเด็นคำถามเกี่ยวกับการหมั้น โดยถามว่า จุดยืนที่กลุ่มเลือกคืออะไร การหมั้นซ่อนสามารถทำได้หรือไม่ และหลักฐานที่นำมาสนับสนุนคำตอบดังกล่าวคืออะไร

ขั้นที่ 5 จัดเถียงและคัดแปลงจุดยืน

นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูล โดยนักเรียนกลุ่มอื่นเป็นผู้รับฟังเหตุผล และคิดทบทวนตามประเด็นต่าง ๆ โดยพิจารณาเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของข้อมูล และความสมเหตุสมผลของหลักฐานที่ปรากฏ หลังจากนั้นครูและนักเรียนกลุ่มอื่นสามารถซักถามประเด็นที่สงสัย เพื่อให้ให้นักเรียนกลุ่มที่นำเสนอหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ มาสนับสนุนคำตอบของกลุ่มตนเอง เพื่อยืนยันว่าสิ่งที่ยึดถืออยู่นั้นเป็นความจริง โดยตัดสินใจจากความแม่นยำในเนื้อหาที่ได้ทำการศึกษา ผ่านการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล

ขั้นที่ 6 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความหมาย และผลลัพธ์

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันพิจารณาจุดยืน หรือทดสอบสมมติฐานที่เลือกอีกครั้งหนึ่ง โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริง และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นว่าจะยังยืนในจุดยืนเดิมหรือไม่ เพราะเหตุใด

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน หลังการใช้รูปแบบการสอนแบบชักจูง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	20	14.55	0.45	-18.56*	.000
หลังเรียน	20	17.65	0.62		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน หลังการใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{X} = 17.65$, S.D. = 0.62) สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านกิจกรรม			
1. การใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ ช่วยให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นแบบมีเหตุผล	4.22	0.31	มาก
2. การใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ ช่วยให้นักเรียนมีวิจารณญาณในการพิจารณาความน่าเชื่อถือของเนื้อหา	4.27	0.64	มาก
3. การใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ ช่วยให้นักเรียนมีความแม่นยำในข้อกฎหมาย	4.94	0.91	มากที่สุด
4. การใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ ช่วยให้นักเรียนมีวิจารณญาณในการตั้งสมมติฐาน	4.24	0.55	มาก
5. การใช้รูปแบบการสอนแบบชักค้ำ ช่วยให้นักเรียนมีวิจารณญาณในการทดสอบสมมติฐาน และการลงข้อสรุป	4.22	0.74	มาก
ด้านวัดและประเมินผล			
6. มีการประเมินพัฒนาการของนักเรียนครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ และจิตพิสัย	4.24	0.35	มาก
7. มีการวัดผลก่อนเรียน และหลังเรียน	4.67	0.65	มากที่สุด
8. มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผล และประเมินผลอย่างชัดเจน และยุติธรรม	4.52	0.78	มากที่สุด
9. มีการวัดผลเป็นรายบุคคล ด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.46	0.69	มาก
10. มีการวัด และประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ และกิจกรรมการเรียนการสอน	4.61	0.81	มากที่สุด
ด้านภาระงาน			
11. สามารถสืบค้นข้อมูล เนื้อหาที่เกี่ยวข้องอย่างอิสระ	4.68	0.84	มากที่สุด
12. มอบหมายงานในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.51	0.77	มากที่สุด

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
13. มอบหมายงานในปริมาณที่เหมาะสม	4.10	0.68	มาก
14. นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้นจากการทำงานที่ได้รับมอบหมาย	4.53	0.76	มากที่สุด
15. ภาระงานสามารถนำไปพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนอื่น ๆ ได้	3.59	0.21	มากที่สุด
รวม	4.38	0.64	มาก

จากตารางที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบการสอนแบบซักรัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การใช้รูปแบบการสอนแบบซักรัน ช่วยให้นักเรียนมีความแม่นยำในข้อกฎหมาย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$, S.D. = 0.91) รองลงมา คือ สามารถสืบค้นข้อมูล เนื้อหาที่เกี่ยวข้องอย่างอิสระ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.84) และมอบหมายงานในปริมาณที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.68) อยู่ในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซักรัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกอกทัพบกอุปถัมภ์กาญจนาภิเษกศึกษา มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว พบว่า ได้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 15 แผน ผลการประเมินผู้เชี่ยวชาญระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการสอนแบบซักรันเป็นเทคนิคการสอนที่ทันสมัย มีความน่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีการตั้งจุดประสงค์ สาระสำคัญและการออกแบบเนื้อหา ตามขั้นตอนการเรียนรู้จากเอกสารที่มีความเกี่ยวข้อง รวมทั้งสอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งได้มีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับรูปแบบการสอนแบบซักรันได้อย่างถูกต้องตามแนวคิดของ Joyce, Weil, & Calhoun (2007) โดยเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐานมีการแสวงหาความรู้จึงทำให้เกิดทักษะการคิด ทั้งในด้านส่วนบุคคลหรือเป็นกลุ่ม อีกทั้งแผนการจัดการเรียนรู้แบบซักรันยังเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการระดมพลังของสมองในการพิจารณาประเด็นปัญหาต่าง ๆ อีกทั้งแผนการจัดกิจกรรมสามารถใช้ได้จริงกับนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทุกคน การจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ได้มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ในการจัดกิจกรรม จึงสามารถทำให้นักเรียนรู้และเข้าใจเนื้อหาเรื่องกฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซักรันได้อย่างแม่นยำ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ทำตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จึงได้ทำให้แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉวีวรรณ เกษทองมา, ชาติชาย ม่วงปทุม และรุ่งทิพา จันทน์วัฒนวงษ์ (2563) ที่ได้กล่าวถึง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องมีการจัดทำอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน โดยที่การจัดทำแผนนั้นจะต้องสอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ซึ่งหลังจากมีการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซักรัน เรื่อง สิทธิมนุษยชน นักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซักรันมีคะแนน

ความสามารถในการใช้เหตุผลทางจริยธรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับการวิจัยของ คมสันต์ หลาวเหล็ก (2557) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการกิจกรรมที่ดี ต้องมีการจัดทำแผนโดยต้องศึกษา วิเคราะห์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซีก้านร่วมกับเทคนิคการพยากรณ์ และเอกสารประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน จากนั้นต้องนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการตรวจพิจารณาไปดำเนินการแก้ไข และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ สุดท้ายก็นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจากการนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบซีก้านไปใช้นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการใช้เหตุผลทางจริยธรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายแพ่งเกี่ยวกับครอบครัว โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซีก้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกองทัพบกอุปถัมภ์ค่ายนารายณ์ศึกษา พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบซีก้านที่ดำเนินการตามกระบวนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอนของ Joyce, Weil, & Calhoun (2007) โดยใน ขั้นที่ 1 นำเสนอกรณีปัญหา นักเรียนได้รับสถานการณ์ทางกฎหมายที่กระตุ้นให้เกิดความสนใจและตั้งคำถามอย่างมีเป้าหมาย ขั้นที่ 2 ระบุประเด็นปัญหา ช่วยให้นักเรียนฝึกแยกแยะข้อเท็จจริง วิเคราะห์แก่นของปัญหา ส่งผลให้พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ ขั้นที่ 3 แสดงจุดยืน กระตุ้นให้นักเรียนใช้ความรู้ทางกฎหมายมาสนับสนุนความคิดเห็นของตนเอง ขั้นที่ 4 สืบหาจุดยืนที่เลือก เปิดโอกาสให้นักเรียนตรวจสอบและเปรียบเทียบความถูกต้องของข้อมูลกับแนวคิดของผู้อื่น ซึ่งช่วยให้เกิดการคิดเชิงวิพากษ์อย่างรอบด้าน ขั้นที่ 5 จัดเถียงและคัดค้านจุดยืน ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปรับปรุงแนวคิดให้มีเหตุผลรองรับที่แข็งแรงยิ่งขึ้น ขั้นที่ 6 การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความหมาย และผลลัพธ์ ให้นักเรียนฝึกนำความรู้ทางกฎหมายไปใช้กับสถานการณ์จริง พิจารณามุมมองที่หลากหลาย และคาดการณ์ผลกระทบของการตัดสินใจ ซึ่งส่งเสริมความเข้าใจที่ลึกซึ้งและความแม่นยำในการใช้กฎหมาย นอกจากนี้ การทำงานเป็นกลุ่มภายในกระบวนการเรียนรู้นี้ยังช่วยพัฒนาทักษะทางปัญญา การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการใช้ชีวิตในสังคม นักเรียนสามารถเรียนรู้จากกันและกัน ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการแก้ปัญหาและฝึกพิจารณามุมมองที่หลากหลาย ส่งผลให้มีความแม่นยำในข้อกฎหมาย สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่สุมเสี่ยงและขัดแย้งกับกฎหมายได้ดีขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนภูมิ พุ่มจันทร์ (2555) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ประเด็นทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซีก้าน พบว่า ผลการเรียนรู้เรื่อง ประเด็นทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซีก้านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ประเด็นทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัด การเรียนรู้แบบซีก้านสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซีก้าน โดยภาพรวมและในรายด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัทธชัย บรรณาลัย, และจินตนา สรายุทธพิทักษ์ (2564) ทำการวิจัยเรื่อง ผล

การใช้รูปแบบการเรียน การสอนแบบซักค้ำนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อิทธิพลของสื่อและการคิดอย่างมีวิ
วิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้
แบบซักค้ำน ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ
หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่าเฉลี่ยของ
คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณหลังการทดลองของ
นักเรียน กลุ่มควบคุมไม่แตกต่างจากก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และค่าเฉลี่ยของคะแนน
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เจตคติ การปฏิบัติ และการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณหลังการทดลองของนักเรียน
กลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจหลังการใช้รูปแบบการสอนแบบซักค้ำน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปี
ที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการสอนด้วยรูปแบบการสอนแบบซักค้ำน
น่าสนใจ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาข้อมูลมาตอบคำถาม ต้องการที่จะแสดงจุดยืนของตนเอง
อย่างถูกต้อง และเมื่อเกิดข้อสงสัย นักเรียนก็สามารถซักถามได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด
คือ การใช้รูปแบบการสอนแบบซักค้ำน ช่วยให้นักเรียนมีความแม่นยำในข้อกฎหมาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัด
กิจกรรมด้วยรูปแบบการสอนแบบซักค้ำน นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูล ประกอบกับการได้แสดงจุดยืนตามความรู้
ของตนเองอย่างเต็มที่ อีกทั้งนักเรียนยังสามารถนำเสนอความคิดที่อิสระเกี่ยวกับกฎหมายได้อย่างเต็มที่ ส่วนในการ
ยกตัวอย่างสถานการณ์จากครูผู้สอนนำมาให้นักเรียน จะช่วยฝึกการคิดเกี่ยวกับข้อกฎหมายอย่างมีเหตุผล มีการ
อภิปราย ซักค้ำน แสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง เพื่อนำเหตุผลที่ได้จากการอภิปรายร่วมกันตัดสินใจ เลือกจุดยืนที่
เหมาะสมในการแก้ไขปัญหา และการตั้งคำถามของผู้สอนเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริม
กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล มีความกระตือรือร้นที่จะแสวงหาคำตอบ ซักถามหรือแสดงเหตุผลคัดค้าน ทำให้มีการ
คิดที่รอบคอบมากขึ้น ทั้งนี้ จึงทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ มีความแม่นยำในข้อกฎหมายเพิ่มมากขึ้น และข้อที่ได้
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มอบหมายงานในปริมาณที่เหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนมีการมอบหมายงานในชั้นเรียน
มากเกินไป ทำให้นักเรียนไม่อาจทำงาน แต่อยากทำกิจกรรมร่วมกับครูและเพื่อนมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ ธนภูมิ พุ่มจันทร์ (2555) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ เรื่อง ประเด็นทางสังคม ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซักค้ำน พบว่า ด้านประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้
มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก เนื่องจากนักเรียนมีความตระหนักว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ
ซักค้ำน เป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณนักเรียนเกิดความสงสัยในประเด็นต่าง ๆ
ระหว่างที่เพื่อนนำเสนอ มีการตั้งคำถาม และตั้งสืบค้นหาข้อมูลในการแสดงจุดยืนของตนเอง ทำให้นักเรียนได้
ประโยชน์จากการจัดการเรียนรู้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนแบบซักค้ำนจะมีประสิทธิภาพ
มากขึ้นหากครูสามารถสร้างบรรยากาศที่เปิดกว้าง กระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็น และตั้ง
คำถามอย่างอิสระ ครูควรใช้กิจกรรมหลากหลายพฤติกรรม เช่น เกมกลุ่ม กิจกรรมแนะนำตัว หรือกิจกรรมที่ช่วย

เสริมสร้างความเชื่อมั่นให้นักเรียนรู้สึกปลอดภัยในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยเฉพาะกับนักเรียนที่ไม่กล้าพูดหรือซักถาม นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมในชั้นเรียนที่เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง และกระตุ้นให้นักเรียนกล้าตั้งคำถามอย่างสร้างสรรค์

2. จากการวิจัยพบว่า เนื่องจากรูปแบบการสอนแบบชักจูงเน้นการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและการโต้แย้งด้วยเหตุผล ครูจึงจำเป็นต้องอธิบายพื้นฐานเกี่ยวกับการแยกแยะ ข้อเท็จจริง (Fact) และ ข้อคิดเห็น (Opinion) เพื่อให้นักเรียนสามารถประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ได้รับ นอกจากนี้ ควรฝึกให้นักเรียนจับประเด็นสำคัญของกรณีศึกษาหรือข้อโต้แย้ง รวมถึงสอนเทคนิคการสรุปความ เช่น การใช้ Mind Map การทำ Note Taking หรือการอภิปรายกลุ่มย่อย ทั้งนี้ ควรให้แนวทางในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ เช่น บทความวิชาการ กฎหมาย หรือเอกสารทางราชการ เพื่อให้การโต้แย้งของนักเรียนมีหลักฐานสนับสนุนที่ชัดเจน

3. จากการวิจัยพบว่า การใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนนอกเหนือจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครูสามารถใช้แบบสัมภาษณ์กับนักเรียนเพื่อเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาที่พบระหว่างการเรียนรู้ เช่น ความยากของเนื้อหา ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับกฎหมาย หรือความไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ การสัมภาษณ์ยังช่วยให้ครูได้แนวทางในการออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนมากขึ้น เช่น การปรับระยะเวลาการอภิปราย การเลือกประเด็นที่ใกล้ตัวนักเรียน หรือการใช้เทคนิคชักจูงในรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและตรงกับความต้องการของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชักจูงในระดับชั้นที่แตกต่างกันการวิจัยครั้งต่อไปควรขยายขอบเขตไปศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชักจูงในระดับชั้นอื่นที่มีการเรียนเนื้อหากฎหมาย เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับอุดมศึกษา ซึ่งแต่ละช่วงวัยอาจมีความสามารถทางการคิดวิเคราะห์และทักษะในการแสดงออกที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ควรศึกษาถึงปัจจัยด้านความพร้อมของผู้เรียน ทักษะที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน และปัจจัยด้านบริบทของชั้นเรียน เช่น ขนาดของกลุ่มเรียนและลักษณะของครูผู้สอน เพื่อให้สามารถนำเทคนิคการชักจูงไปปรับใช้ได้เหมาะสมกับระดับชั้นที่แตกต่างกัน

2. ศึกษาการใช้รูปแบบการสอนแบบชักจูงร่วมกับการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Learning) เพื่อพัฒนาทักษะการจัดระบบความรู้ควมมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำรูปแบบการเรียนรู้แบบชักจูงมาบูรณาการร่วมกับการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Learning) ซึ่งเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถาม สืบค้นข้อมูล และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ต้องการให้นักเรียนมีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับประเด็นทางสังคมและกฎหมาย การผสานสองรูปแบบนี้อาจช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างเป็นระบบ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้ดียิ่งขึ้น

3. ศึกษาผลกระทบของการเลือกประเด็นปัญหาที่ใช้ในการชักจูงให้เหมาะสมกับระดับผู้เรียนการทำวิจัยครั้งต่อไปควรให้ความสำคัญกับการคัดเลือก สถานการณ์หรือประเด็นปัญหาที่นำมาใช้ในการชักจูง โดยควรเป็นประเด็นที่มีความน่าสนใจ ทันสมัย และเกี่ยวข้องกับชีวิตของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น เช่น สำหรับ

นักเรียนมัธยมต้น อาจใช้ประเด็นเกี่ยวกับกฎหมายครอบครัวหรือสิทธิเด็กและเยาวชน ส่วนระดับมัธยมปลาย อาจใช้ประเด็นที่ซับซ้อนขึ้น เช่น กฎหมายเกี่ยวกับเทคโนโลยีหรือสิทธิพลเมือง การเลือกประเด็นที่เหมาะสมจะช่วยให้ นักเรียนเกิดความสนใจ สามารถเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเอง และนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางกฎหมายและการคิดเชิงวิพากษ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- คมสันต์ หลาวเหล็ก. (2557). *การพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงอนาคตและคุณลักษณะนักคิดเชิงอนาคตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการสอนชักจูงร่วมกับเทคนิคการพยากรณ์* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฉวีวรรณ เกษทองมา, ซาติชาย ม่วงปทุม และรุ่งทิพา จันทน์วัฒนวงษ์. (2563). ผลของกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบชักจูงต่อความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องสิทธิมนุษยชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 8(1), 89-104.
- ธนภูมิ พุ่มจันทร์. (2555). *การพัฒนาทักษะการคิด อย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ประเด็นทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบชักจูง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิทักษ์ชัย บรรณาลัย, และจินตนา สราวุธพิทักษ์. (2564). ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบชักจูงที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อิทธิพลของสื่อและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย* 49,(4), 1-12.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bruce R. , Joyce, Marsha Weil, & Emily Calhoun. (2007). *Model of Teaching* (8th ed.). Boston: Allyn Bacon/Person.
- Kuder, Frederic G. , & M. W. Richardson. (1973). The Theory of the Estimation of Test Reliability. *Psychometrika*, 2(September), 151-160.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of Psychological Test* (5th ed.). New York: Harper Collins.